

Københavnerne Klimaborgerting 2. år

Lodtrækning og sammensætningen af Københavnerne Klimaborgerting, November 2024

Analyse & Tal

Introduktion

Indholdsfortegnelse

[Lodtrækning & Udvælgelsesparametre](#) 3

[Borgersamlingens repræsentativitet](#) 6

[Bilag](#) 14

Københavns Kommune har besluttet at nedsætte et Klimaborgerting, hvilket er en samling af københavnere, der over en 3-årig periode skal komme med anbefaling til politikerne i Borgerrepræsentationen. Hvert år udtrækkes 36 københavnere til at sidde i Klimaborgertinget. Klimaborgertinget skal i 2023 arbejde med spørgsmålet: *"Hvordan ser det gode københavnertiliv ud med en langt mindre udledning af drivhusgasser fra forbruget af bl.a. mad, bolig og transport, og hvordan når vi bedst derhen sammen?"*

Dette notat beskriver udvælgelsen af københavnere til Klimaborgertingets andet år. Udvælgelsen adskiller sig fra første år, ved at det ikke er samtlige pladser, der bemandes, fordi medlemmer fra første år fik lov at forsætte. 15 medlemmer ønskede at forsætte. De resterende pladser er bemandet ved en stratificeret lodtrækning. Den stratificerede lodtrækning er uddybet i notatet, men kort sagt er det en metode, som sikrer en tilfældig udvælgelse og samtidig tager hensyn til bestemte kriterier for repræsentativitet.

Gennem lodtrækningen har vi især arbejdet med to hensyn:

- 1) Det er vigtigt, at Klimaborgertinget bliver repræsentativt for byen med hensyn til alder, køn, uddannelse og indkomst.
- 2) Vi har i lodtrækningen skelet til medlemmernes villighed til at ændre adfærd af hensyn til klimaet og målt det op imod resultaterne fra Københavns Kommunes repræsentative survey, der netop spørger ind til det. Desuden har det været et væsentligt hensyn at sikre en vis geografisk spredning af Klimaborgertingets medlemmer.

I Klimaborgertingets 2. år har Københavns Kommune valgt at genbruge tilmeldinger fra 2023. Dette har resulteret i et lidt større frafald blandt de tilmeldte end sædvanligt og et lidt mindre repræsentativ sammensætning ift. første år.

I 2025 vil der være mulighed for borgere at tilmelde sig på ny.

Lodtrækning &
udvælgelsesparametre

Processen kort: Hvordan har vi gjort?

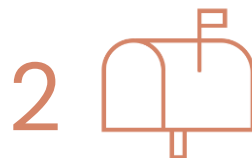
Udvælgelsesparametre

Lodtrækningen er foretaget efter fire udvælgelsesparametre:

1. Alder
2. Køn
3. Uddannelse
4. Indkomst

Derudover har vi skelet til:

- Medlemmernes villighed til at ændre på adfærd af hensyn til klimaet
- Bopæl

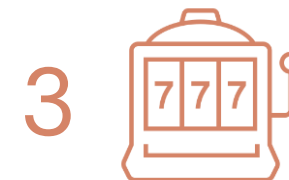

Invitationer udsendt i 2023

Der blev sendt invitationer til Klimaborgertinget via digital post til i alt 50.000 tilfældige københavnere.

I udsendelsen sendte vi ud til flere mellem 16 og 42 år, da vi ved af erfaring, at yngre i mindre grad tilmelder sig end ældre.

1.589 københavnere meldte sig til lodtrækningen, hvilket giver en tilmeldingsprocent på 3,2%.

Lodtrækning af nye medlemmer

Blandt gruppen af tilmeldte har vi gennemført en stratificeret lodtrækning for at bemande de 21 tomme pladser i Klimaborgertinget.

Vi har rystet posen og tilfældigt udtrukket 21 profiler, der matcher Københavns Kommune i forhold til udvælgelsesparametrene. Derefter har vi udvalgt de københavnere, som passer bedst på de udtrukne profiler.

Repræsentativitet & stratificeret lodtrækning

Man kender det fra borgermøder eller andre inddragelsesprocesser: Det er ofte de samme personer, der deltager, og hvis mening bliver hørt.

Et af de vigtigste principper for en borgersamling – som er den metode Klimaborgertinget bygger på – er ifølge OECD, at medlemmerne er repræsentative for den gruppe, som problemstillingen berører, og at de er tilfældigt udtrukket på baggrund af udvælgelsesparametre.

Gennem en stratificeret lodtrækning sikrer vi, at Klimaborgertinget i videst mulig udstrækning bliver repræsentativt for byen. Når vi taler om "repræsentativitet" i borgersamlinger, er det et forsøg på at matche sammensætningen af medlemmer med sammensætningen af borgere i kommunen.

I Klimaborgertinget har vi i samarbejde med Københavns Kommune fastsat udvælgelsesparametrene: Alder, køn, uddannelse og indkomst. Desuden har vi taget hensyn til, hvor i kommunen de udvalgte københavnere bor, og at deres villighed til at ændre adfærd af hensyn til klimaet afspejler byen bredt set.

Ved rekruttering til borgersamlinger er der typisk færre unge og færre personer med kort eller ingen uddannelse, der melder sig til. Gennem den stratificerede lodtrækning kan vi kompensere for dette, og få Klimaborgertinget til – så vidt muligt – at afspejle kommunens befolkningssammensætning.

Invitationer via digital post

Københavnere blev inviteret til at deltage i lodtrækningen til Klimaborgertinget via Digital Post. Københavns Kommune sendte 50.000 invitationer ud til tilfældigt udtrukne borgere. Udsendelsen blev foretaget sådan, at der blev sendt et antal invitationer ud til hver bydel, som svarer til byens andel af borgere. Der blev ligeledes sendt invitationer til personer i alle aldre, fra 16 år og opefter. Vi ved af erfaring, at yngre er sværere at tiltrække til forskellige typer borgerinddragelse end ældre, og derfor blev der sendt relativt flere invitationer til byens yngre borgere under 42 år.

I alt har 1.589 personer meldt sig lodtrækningen til Klimaborgertinget, hvilket giver en tilmeldingsprocent på 3,2%. Det er en tilmeldingsprocent, der er højere, end hvad vi normalt ser i kommunerne ved invitationer via digital post.

Ud af de 1.589 borgere, som indgik i lodtrækningen, har vi udtrukket 21 borgere, som afspejler byens forskellighed i forhold til udvælgelsesparametrene, for at bemande de tomme pladser i Klimaborgertinget. Vi har desuden udtrukket tre ekstra borgere for at kompensere for muligt frafald under Klimaborgertingets arbejde.

Som de følgende sider viser, er det lykkedes at få Klimaborgertinget til at afspejle forskelligheden i Københavns Kommune med hensyn til alder, køn, uddannelse og indkomst – og faktisk også med hensyn til "klimaadfærd" og geografisk spredning, dog i mindre grad end i 2023.

Borgersamlingens
repræsentativitet

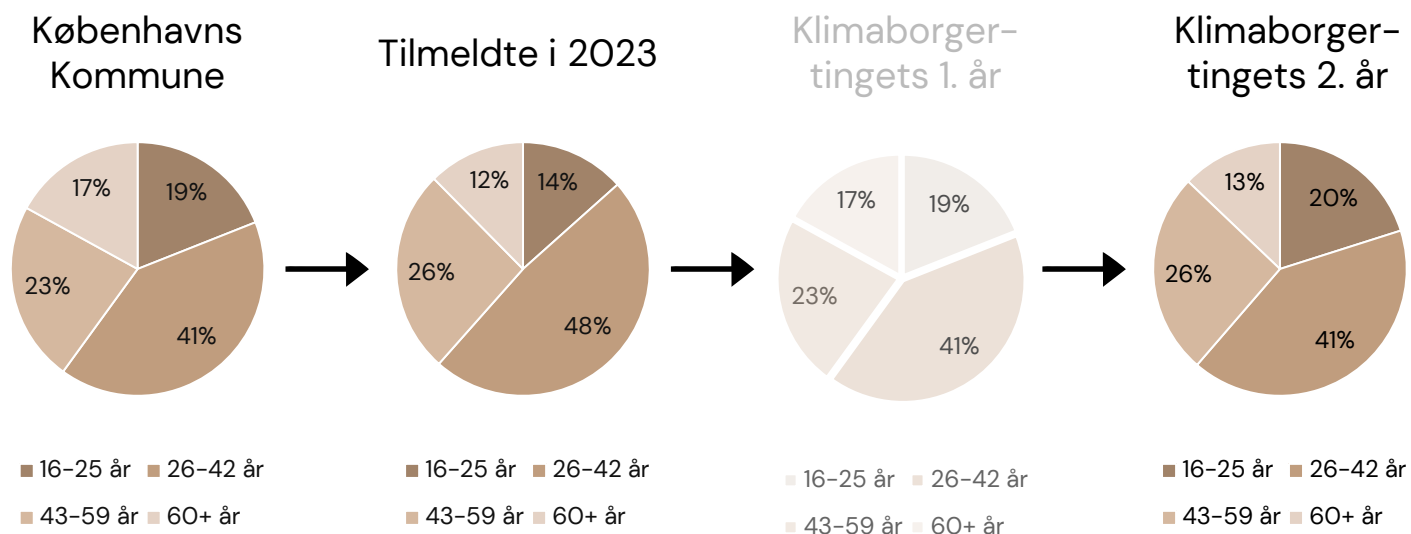
Alder

I Københavns Kommune er 19 procent af indbyggerne mellem 16 og 25 år, 41 procent er mellem 26-42 år, 23 procent er mellem 43-59 år, og 17 procent er over 60 år.

Blandt dem, der meldte sig til at være med i Klimaborgertinget, er der en overvægt i aldersgrupperne 26-42 år og 43-59 år.

Det betyder, at københavnere i den yngste og ældste aldersgruppe ville blive underrepræsenteret uden en stratificeret lodtrækning. Ved at lave en stratificeret udvælgelse ender vi med en mere repræsentativ gruppe af københavnere.

I Klimaborgertingets 2. år er der en mindre overrepræsentation af gruppen 43-59 år på 3 procentpoint og en tilsvarende mindre underrepræsentation af gruppen 60+ år på 4 procentpoint.

Graferne er udarbejdet af Analyse & Tal på baggrund af data fra lodtrækningen til Klimaborgertinget. Tallene er afrundet til nærmeste hele. Fordelingen af tilmeldte og medlemmer af Klimaborgertinget er holdt op imod aldersfordelingen for Københavns Kommune (KILDE: Danmarks Statistik, FOLK1A)

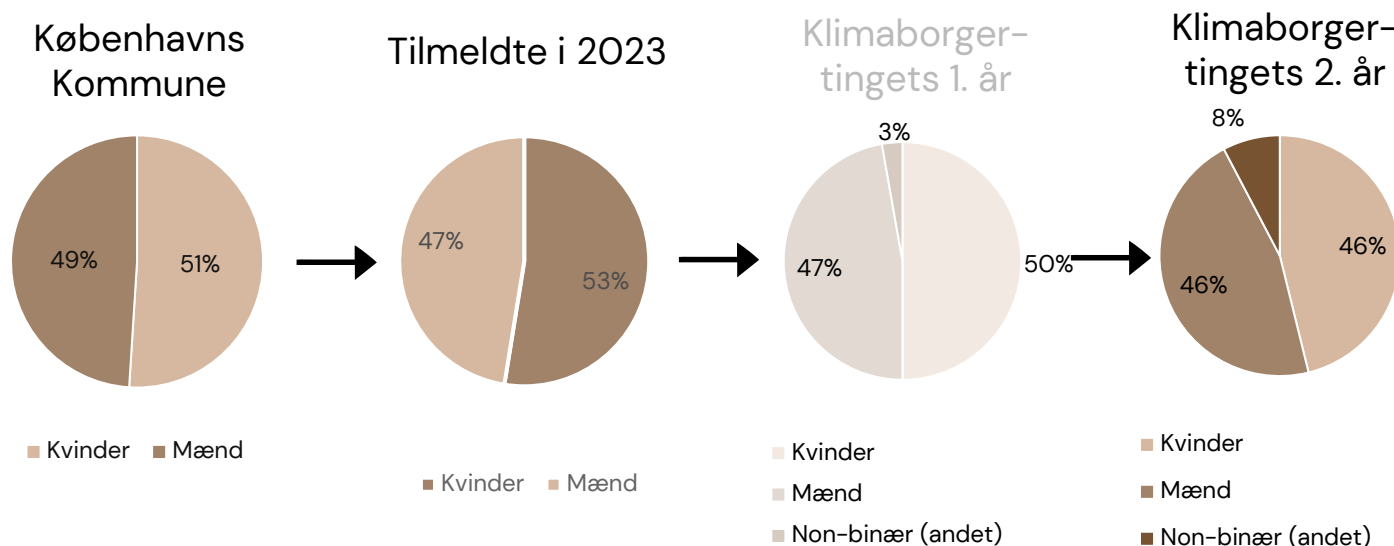
Køn

Ud fra de tal, man kan trække om køn i Danmarks Statistiks registre, afspejler Klimaborgertinget kønsfordelingen i København.

I Københavns Kommune er der lidt flere kvinder (51 pct.) end mænd (49 pct.). Der var ligeledes flere kvinder end mænd, der tilmeldte sig Klimaborgertinget.

I Klimaborgertingets 2. år er der en ligelig fordeling af medlemmer, der identificere sig som mænd og kvinder. Der 3 personer, der har en anden kønsidentitet.

I Danmarks Statistik har man ikke statistik over fordelingen af nonbinære og andre kønsidentiteter i kommunerne, og derfor kender vi ikke den egentlige kønsfordeling i København. Personer, der identificerer sig som nonbinær mv., er blevet tildelt et tilfældigt lod i lodtrækningen, og vi har på den måde sikret, at de har haft samme sandsynlighed for at komme med som alle andre.

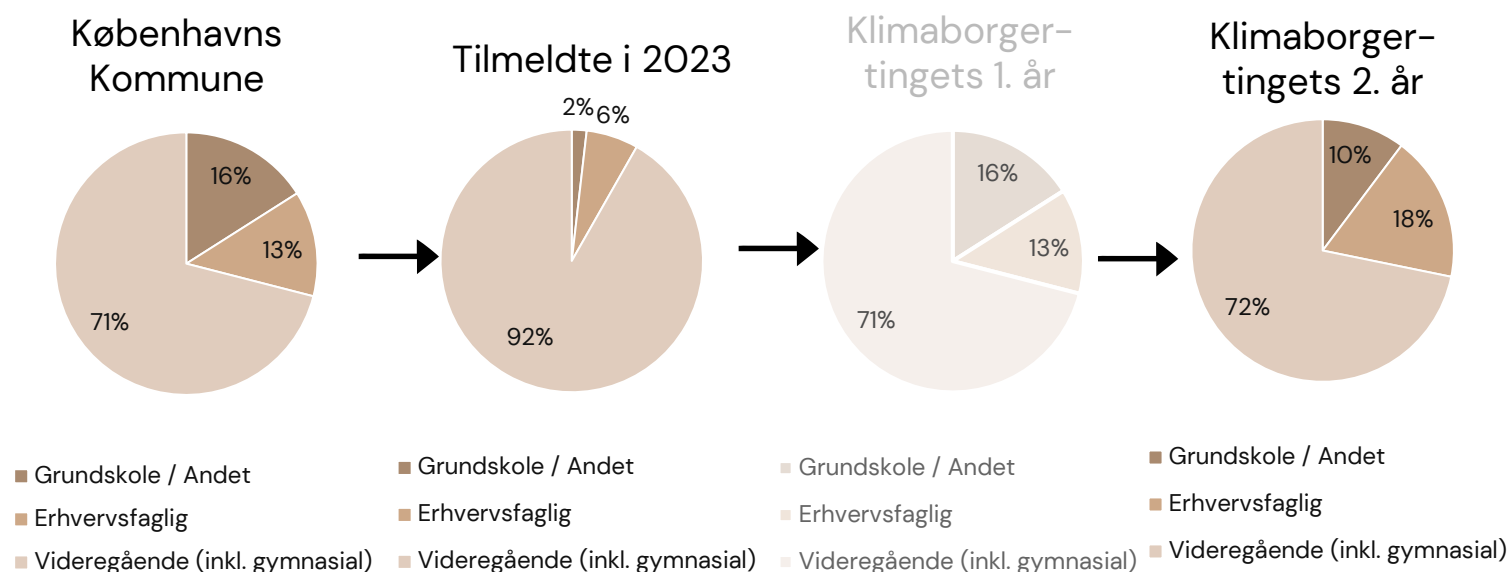
Graferne er udarbejdet af Analyse & Tal på baggrund af data fra lodtrækningen til Klimaborgertinget. Tallene er afrundet til nærmeste hele. Fordelingen af tilmeldte og medlemmer af Klimaborgertinget er holdt op imod kønsfordelingen for Københavns Kommune (KILDE: Danmarks Statistik, FOLK1A)

Uddannelse

I Københavns Kommune har 16 procent af indbyggerne grundskole som længste fuldførte uddannelse, 13 procent har læst en erhvervsfaglig uddannelse og 71 procent har en videregående uddannelse (inkl. gymnasial).

Blandt de tilmeldte til Klimaborgertinget har langt de fleste en videregående uddannelse – hele 92 procent. Hvis vi ikke havde lavet en stratificeret lodtrækning, havde Klimaborgertinget i stor udstrækning været et akademikerråd.

I Klimaborgertingets 2. år er der en overrepræsentation på 5 procentpoint af medlemmer med en erhvervsfaglig uddannelse som længst fuldførte uddannelse, mens der er en underrepræsentation på 6 procentpoint af medlemmer med grundskole som længst fuldførte uddannelse

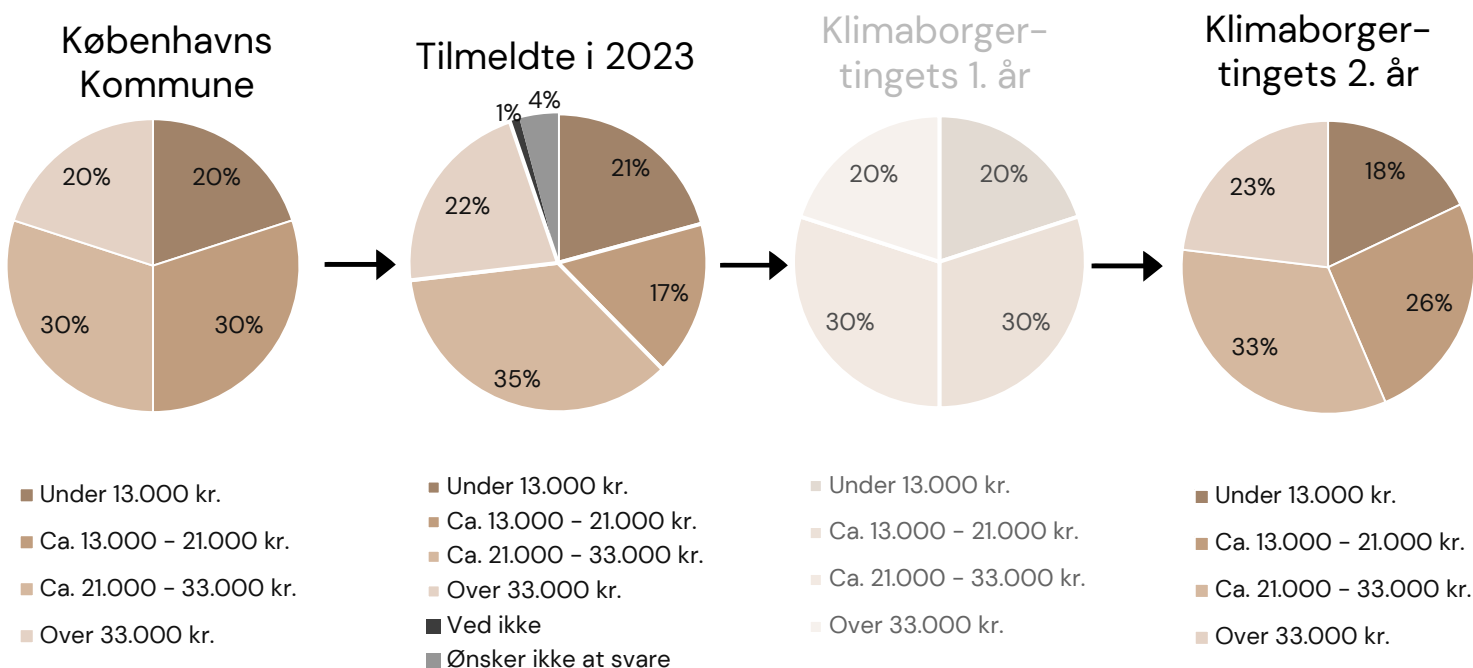
Graferne er udarbejdet af Analyse & Tal på baggrund af data fra lodtrækningen til Klimaborgertinget. Tallene er afrundet til nærmeste hele. Fordelingen af tilmeldte og medlemmer af Klimaborgertinget er holdt op imod uddannelsesfordelingen for Københavns Kommune (KILDE: Danmarks Statistik, HFUDD11)

Indkomst

I Københavns Kommune tjener 20 procent af indbyggerne under 13.000 kr. om måneden efterskat, 30 procent tjener ca. 13.000–21.000 kr., 30 procent tjener ca. 21.000–33.000 kr. og 20 procent tjener over 33.000 kr. om måneden efter skat.

Ved tilmeldingen til lodtrækningen gav vi mulighed for, at man kunne svare "ved ikke" og "ønsker ikke at svare" til indkomstspørgsmålet. Vi har sørget for, at personer, der har svaret sådan, har haft en lige så stor sandsynlighed for at komme med som alle andre.

I Klimaborgertingets 2. år er der en mindre overrepræsentation på 6 procentpoint af medlemmer, der samlet set tjener over 21.000 kr., mens der er en tilsvarende overrepræsentation på 6 procentpoint af borgere, der tjener mindre end 21.000 kr.

Graferne er udarbejdet af Analyse & Tal på baggrund af data fra lodtrækningen til Klimaborgertinget. Tallene er afrundet til nærmeste hele. Fordelingen af tilmeldte og medlemmer af Klimaborgertinget er holdt op imod indkomstfordelingen for Københavns Kommune (KILDE: Københavns Kommunes Statistikbank, KKIND4)

Klima & adfærd

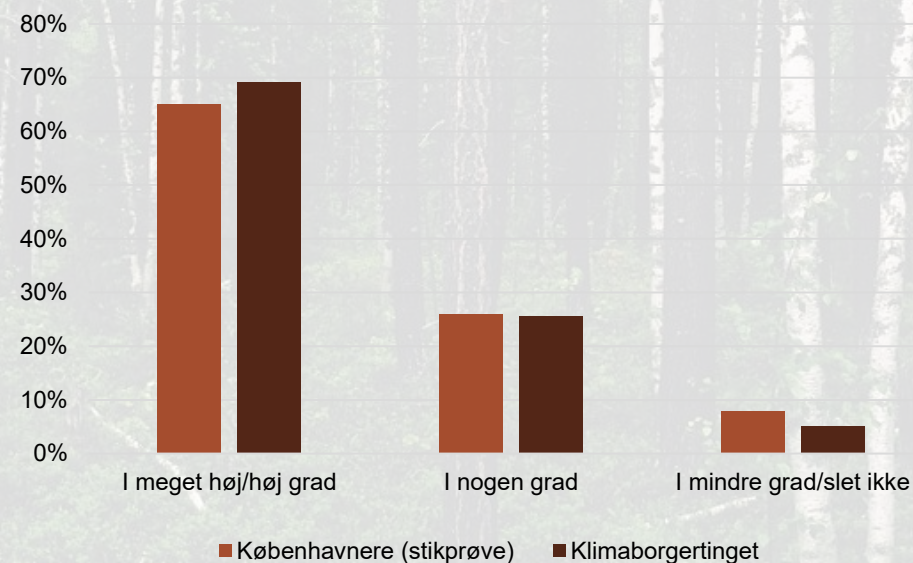
I september 2023 udsendte Københavns Kommune et spørgeskema om københavnernes engagement i og holdning til klima. Københavnerne blev bl.a. spurgt: "I hvilken grad er du villig til selv at ændre i den måde, som du lever på i din hverdag (adfærd, forbrug) af hensyn til klimaet?"

I tilmeldingen til lodtrækningen har vi stillet samme spørgsmål, og vi har derfor kunne medtage borgernes selvrapporterede "klimaadfærd" som et lodtrækningsparameter. Klimaadfærd har ikke været et udvælgelseskriterium i lodtrækningen på linje med alder, køn, uddannelse og indkomst. Men vi har undervejs i lodtrækningen holdt øje med, at fordelingen blandt Klimaborgertingets medlemmer tilnærmelsesvis afspejler fordelingen blandt byens borgere.

Som det ses af figuren, er medlemmerne i Klimaborgertinget en anelse mindre villige til at ændre adfærd af hensyn til klimaet end københavnernes bredt set. Men de to fordelinger ligger tæt forholdsvis tæt på hinanden.

Der er flere medlemmer i Klimaborgertinget 2. år, der svarer, at de "i meget høj" eller "i høj grad" er villige til at ændre i den måde, de lever på af hensyn til klimaet. Samtidig er der lidt færre medlemmer i Klimaborgertinget, der har svaret, at de "i mindre grad" og "slet ikke" er villige til at ændre adfærd sammenholdt med københavnernes i spørgeskemaundersøgelsen.

I hvilken grad er du villig til selv at ændre i den måde, som du lever på i din hverdag (adfærd, vaner, livsstil) af hensyn til klimaet?

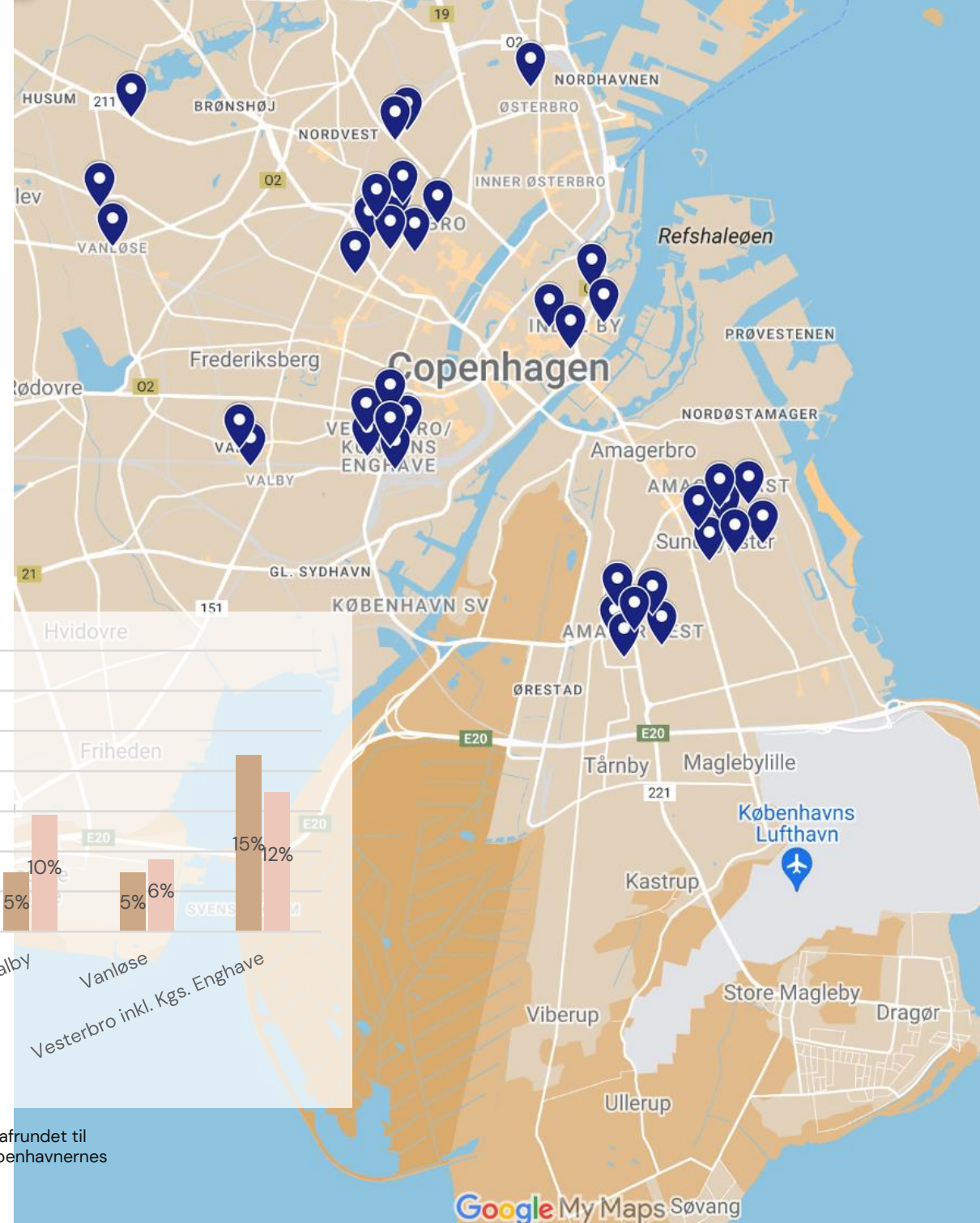
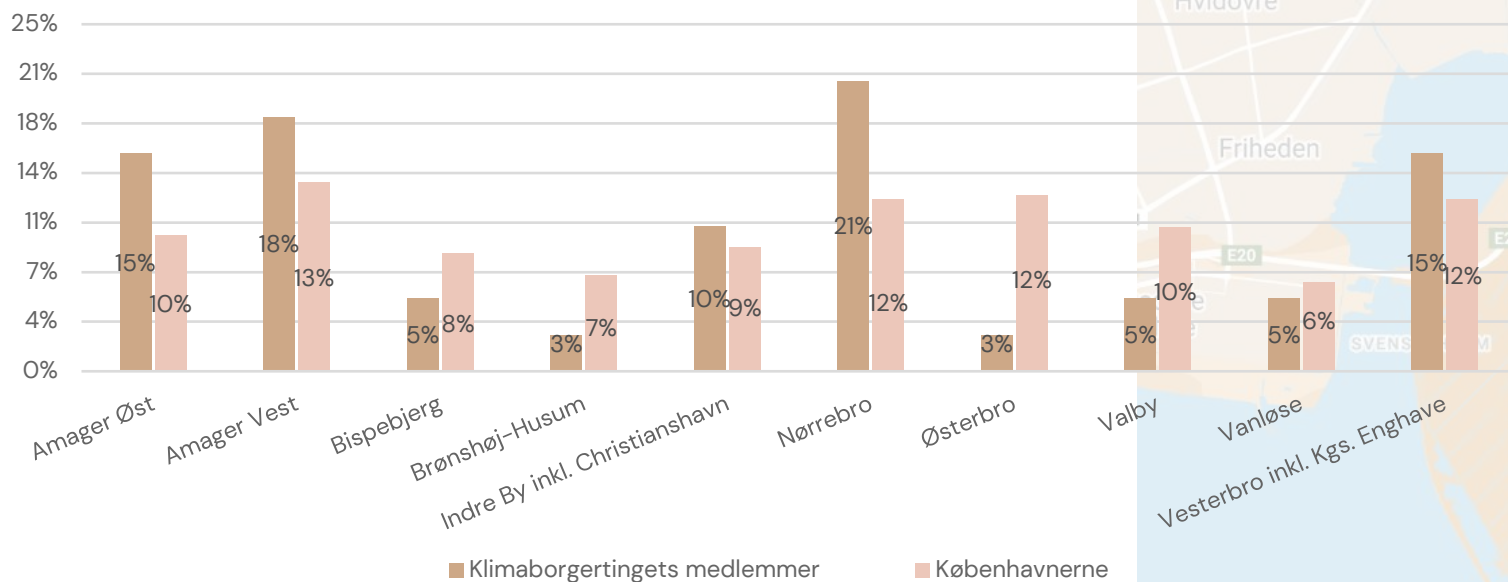
Grafen er udarbejdet af Analyse & Tal på baggrund af data fra lodtrækningen til Klimaborgertinget. Fordelingen medlemmer af Klimaborgertinget er holdt op imod fordelingen af københavnernes klimaadfærd (KILDE: Københavns Kommunes Survey)

Bopæl

Bopæl var ikke med i lodtrækningen som et udvælgelseskræterium på linje med alder, køn, uddannelse og indkomst. Men undervejs i lodtrækningen holdt vi øje med den geografiske fordeling af Klimaborgertingets medlemmer, og det var en væsentlig prioritet, at alle bydele i København blev repræsenteret.

Klimaborgertingets sammensætning er endt med at afspejle den geografiske fordeling af indbyggerne i København ret godt.

NB! Kortet til højre er en visualisering, da vi ikke har oplysninger om medlemmernes præcise adresser, men blot bydelene.

Graferne er udarbejdet af Analyse & Tal på baggrund af data fra lodtrækningen til Klimaborgertinget. Tallene er afrundet til nærmeste hele. Fordelingen af tilmeldte og medlemmer af Klimaborgertinget er holdt op imod fordelingen af københavnernes bopæl (KILDE: Københavns Kommunes Statistikbank, KKBEF1)

Analyse & Tal

Analyse & Tal er et kooperativt analysebureau med kontorer i København, Aarhus og Oslo. Vi tæller dét, der er svært og kombinerer klassiske metoder med nye digitale.

Analyse & Tal har eksisteret siden 2014 og tæller i dag 30 medarbejdere. Vi er sociologer, statistikere, økonomer, programmører, kommunikatører, og vi arbejder tværfagligt med vores projekter, blandt andet inden for desinformation, online had og aktivisme, erhvervsanalyser og evalueringer af alt fra sociale indsatser til turismens klimaaftryk.

Analyse & Tals drøm er at skabe et mere demokratisk og lige samfund. Derfor har vi valgt at organisere os som et medarbejderejet kooperativ. Vi er stolte af at investere vores overskud i udviklingen af nye metoder, projekter og i demokratiseringen af vores samfund som helhed.

Notatet er udarbejdet af Analyse & Tal for Københavns Kommune

For mere information, kontakt:

Edin Lind Ikanovic
partner & analytiker
edin@ogtal.dk

Analyse & Tal